

Mesura de Govern

Per la Convivència i el Respecte a l'Espai Públic

Consell Plenari Districte de Nou Barris 3 de Desembre de 2013

B
BC
BN

Mesura de Govern Per la Convivència i el Respecte a l'Espai Públic al districte de Nou Barris

Consell Plenari Districte de Nou Barris.
3 Desembre de 2013

L'espai públic a la nostra ciutat, esdevé un dinamitzador de les relacions comunitàries, alhora que potencia la convivència entre veïns i veïnes tot creant una xarxa de relacions i teixits associatius enriquidors i diversos, els quals defineixen el nostre tarannà com a país mediterrani.

Aquestes múltiples relacions que s'estableixen a l'espai públic i en el seu àmbit d'influència, es conformen i es defineixen segons l'entorn on es produeixen, i estan determinades per característiques antropològiques de la comunitat, pel grau d'interculturalitat de la seva població, per les dinàmiques econòmiques i/o socials que es poden desenvolupar, entre d'altres múltiples factors que poden arribar a intervenir, però si cal destacar uns factors determinants aquests són els hàbits i costums culturals de la seva comunitat.

Quan tots aquests factors conflueixen a l'espai públic, esdevenen un pol d'atracció i dinamitzador per a les relacions humanes, ja sigui vehiculat a través dels ciutadans com a individus unipersonals o com a col·lectius, tot facilitant les relacions comunitàries i la convivència entre tots a un mateix espai malgrat es pugui compartir, o no, el mateixos interessos, afinitats o dinàmiques.

Compartir un mateix espai amb interessos divergents, mecanismes o pautes de conducta heterogènies, requereix establir unes pautes de convivència i respecte, les quals han de ser respectades i acceptades per tothom: ***respecte als altres i a l'entorn, amb l'existència d'un sentiment de coresponsabilitat pel que fa al manteniment de la qualitat dels espais públics.***

El no respecte d'aquestes pautes, genera conflictes amb afectacions envers de tot el col·lectiu que interacciona en aquests espais. L'origen d'aquestes problemàtiques derivades de conductes i comportaments incívics incrementen la mala percepció d'aquests espais d'interrelació, arribant inclús a generar una sensació d'inseguretat.

Per aquests motius, la conservació d'un espai públic acollidor, amable i agradable potencia i garanteix la convivència, tot permetent que tothom pugui gaudir d'aquests espais d'interrelació, alhora que es respecta els drets dels altres. Per això, ***promourem accions per enfortir els valors que ens portin a garantir aquesta convivència respectuosa i responsable.***

El Districte de Nou Barris amb aquesta mesura vol sensibilitzar i potenciar hàbits de convivència i respecte de l'espai públic a partir d'accions, mesures i d'actuacions amb la col·laboració ciutadana per tal de potenciar una bona convivència als carrers, places i parcs del nostre districte.

“La nostra ciutat requereix el compromís de tota la ciutadania amb l'esdevenir col·lectiu i la seva participació activa per assolir un canvi que trenqui amb la idea individualista de "sóc lliure, faig el que vull" i incorpori una lògica més comunitària de "comparteixo un espai que és de tots i el respecto".”

» 01. Marc d'Acció

La Mesura de Govern **Per la Convivència i el Respecte a l'Espai Públic al districte de Nou Barris** vol contribuir a desenvolupar i consolidar la bona convivència, acompanyada del respecte a l'espai públic de carrers, places i parcs del districte de Nou Barris, i d'altra banda, generar els mecanismes de sensibilització necessaris per crear les bones practiques a l'espai públic perquè ajudin a millorar l'entorn i la convivència dels nostres barris.

Potenciar i consolidar hàbits de convivència i respecte ha de permetre millorar l'espai on els ciutadans interrelacionen. Aquestes pautes de comportament i de respecte a l'espai públic, ens han d'ajudar també a respectar altres espais que malgrat no ser públic, són d'ús comú.

Per portar a terme aquests compromís, es treballarà en quatre àmbits d'actuació:

- Anàlisi i Diagnòstic.
- Segmentació Territorial: El barri com àmbit d'actuació.
- Sensibilització i Participació.
- Seguiment, Control i Evolució.

» Anàlisi i Diagnòstic

La primera acció a implementar és l'anàlisi de la situació actual, des de la vessant de la convivència i el respecte a l'espai públic al districte. Cal realitzar un recull de les problemàtiques que s'estan produint al districte, distribuïdes territorialment, amb la voluntat de disposar d'un glossari.

Per l'elaboració d'aquest glossari, es compilarà tota la informació disponible per cadascun dels departaments de l'Ajuntament de Barcelona que intervenen a l'espai públic. Aquesta informació recopilada a través d'informes elaborats pels tècnics municipals, inclourà aquelles dades que es pugin recollir dels diferents òrgans de participació ciutadana, audiències públiques, consells de barri i consell plenari, així com altres vies de les quals disposa el ciutadà per tal de fer arribar les seves queixes i/o suggeriments.

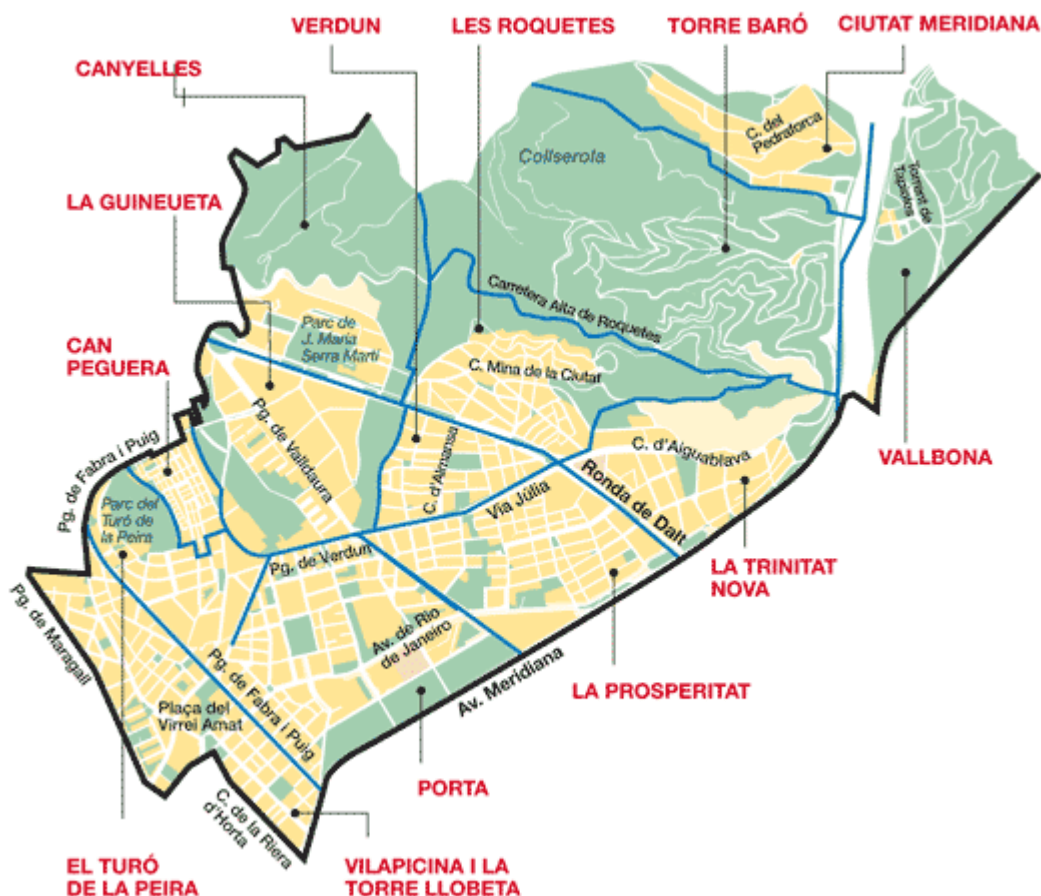
Aquest glossari permetrà detectar quins són els punts conflictius respecte a la convivència i el respecte a l'espai públic amb problemàtiques específiques d'incivisme amb l'objectiu de poder elaborar un diagnòstic i posar els mecanismes necessaris per resoldre la problemàtica.

» Segmentació Territorial: El barri com àmbit d'actuació

L'urbanisme i la topografia de terreny caracteritzen el teixit i la trama urbana de cadascun dels 13 barris que conformen el districte de Nou Barris, aquests condicionants de l'espai urbà han creat dinàmiques heterogènies al districte, motiu pel qual requereix una segmentació del territori per abordar els objectius de la mesura. Per això, considerem que el barri és la unitat de treball, i sobre la mateixa, es desenvoluparan les diferents accions que es deriven de l'execució i el desenvolupament de la mesura de govern.

L'àmbit d'actuació serà la de cada barri del districte, tal i com es pot observar a la següent figura.

Per tant l'àmbit d'acció (anàlisi, diagnòs i actuació) està emmarcat dins la unitat de segmentació territorial, amb la voluntat de poder respondre a les característiques pròpies de cada entorn que més afinitats comparteixen, però sobretot, identificar de la manera més detallada quines són les simptomatologies específiques dels espais de interrelació existents a cada territori, tot atenent que les dinàmiques territorials són factors que influeixen notablement en els hàbits de comportament dels ciutadans..

Atenen que la heterogeneïtat de cadascun dels 13 barri del districte, responen a factors i característiques de població molt diferenciades, nivells d'interculturalitat molt específics i amb diferències en les dinàmiques socials entre moltes altres factors que intervenen en la forma de relacionar-se a un mateix espai comú, confirma que la manera d'afrontar les mateixes problemàtiques requereixen accions de sensibilització i plans d'accions de proximitat.

» **Sensibilització i Participació**

La convivència, el respecte a l'espai públic, el respecte pel mobiliari urbà i el respecte al teu veí generen dinàmiques positives que faciliten les relacions comunitàries i són dinamitzadores de les interrelacions entre les persones i els diferents col·lectius. Quan es comparteixen espais públics, i a un mateix espai conflueixen múltiples pautes de conducta i diferents formes d'utilització d'aquest espai, es necessita dotar d'unes normes garants de la convivència, unes normes que han de ser acceptades i respectades per tothom.

Amb la voluntat que aquestes normes o pautes de comportament ajudin a millorar els espais de relació i potenciïn les interrelacions entre les persones, més enllà de crear normes o restringir comportaments, els quals ja estan degudament regulats i recollits a les ordenances municipals, promourem accions per enfortir els valors que ens portin a garantir aquesta convivència respectuosa i responsable amb campanyes de sensibilització i educació.

Les campanyes de sensibilització requereix la coresponsabilitat ciutadana, ja que aquestes estaran adreçades als ciutadans amb l'objectiu de denunciar que els comportaments incívics no són admissibles, i que cal respectar i potenciar la convivència entre les persones i la comunitat amb l'objectiu que aquests comportament no perdurin en el temps.

El Districte de Nou Barris amb aquesta mesura vol sensibilitzar i potenciar hàbits de convivència i respecte de l'espai públic a partir d'accions, mesures i d'actuacions amb la col·laboració ciutadana per tal de potenciar una bona convivència als carrers, places i parcs del nostre districte.

La nostra ciutat requereix el compromís de tota la ciutadania amb l'esdevenir col·lectiu i la seva participació activa per assolir un canvi que trenqui amb la idea individualista de "sóc lliure, faig el que vull" i incorpori una lògica més comunitària de "compartixo un espai que és de tots i el respecto".

» **Seguiment, Control i Evolució**

L'ús de l'espai públic està condicionat per múltiples factors que influencien les dinàmiques d'interrelació social. Aquests factors varien en el temps, produeixen modificacions d'usos dels espais, modifiquen comportaments, estableixen sinèrgies, fluctuen freqüències i graus d'intensitat pel que fa al seu ús.

Per aquests motius, l'espai urbà i el seu entorn juguen un paper dinamitzador de les relacions comunitàries i interculturals ja que són catalitzadors i potenciadors de la cohesió social, alhora que ajuden a cultivar la convivència entre els ciutadans tot creant xarxes de relacions comunitàries.

Tots aquests factors que determinen l'ús de l'espai urbà, i com aquest es percebent pels ciutadans, evoluciona en el temps i origina múltiples combinacions de comportaments al seu entorn, alhora que influencia i determinem la tipologia i qualitat de les interrelacions socials i humanes dels ciutadans en aquest territori.

La qualitat d'aquests factors i com aquests són percebuts pel ciutadà esdevenen indicadors socials que poden ajudar a enfortir a la comunitat i generar un sentiment de pertinença al territori basat en valors de la convivència i respecte.

Degut a aquest elevat dinamisme i el gran numero de factors que determinen l'ús d'un espai públic a compartir amb la resta de ciutadans, és necessari establir uns mecanismes de seguiment, control i evolució amb l'objectiu d'assegurar que les relacions que s'estableixen a l'entorn d'aquests espais públics compleixen les pautes de comportament i respecte al proïsme i a l'entorn on es produeixen, incorporant la coresponsabilitat ciutadana pel que fa al manteniment de la qualitat dels espais públics.

En aquest sentit, s'establiran els mecanismes tècnics necessaris per tal de poder realitzar un seguiment, control i evolució en els quatre àmbits d'actuació sobre els quals la mesura de govern per la convivència i el respecte a l'espai públic al districte de Nou Barris vol actuar, de manera que l'equip tècnic pugui adaptar, planificar i programar adequadament les actuacions a la realitat més propera amb criteris de proximitat i coneixement de la realitat del territori.

» 02. Objectius de la Mesura

Objectiu 1

Sensibilitzar i comunicar els valors per la convivència i els respecte a l'espai públic amb la participació i col·laboració ciutadana i del territori.

Objectiu 2

Dotar d'eines i mecanismes que sensibilitzin als ciutadans en la millora de la convivència i el respecte en l'espai públic del districte.

Objectiu 3

Elaborar informes per conèixer quin és el grau i freqüència d'ús dels espais públics i identificar els possibles mals usos dels espais públics i evitar comportaments incívics i poder aplicar les mesures correctores necessàries.

Objectiu 4

Crear dinàmiques d'utilització de l'espai públic amb valors de respecte als altres i a l'entorn, amb un sentiment de coresponsabilitat pel que fa al manteniment de la qualitat dels espais públics.

Objectiu 5

Promoure accions per enfortir i potenciar la convivència respectuosa i responsables de les persones i col·lectius que comparteixen espais comuns.

Objectiu 6

Crear plans d'actuació, adaptats a les necessitats territorials i específiques que es puguin produir en el temps.

» 03. Accions de la Mesura

Per tal de contribuir a la realització d'aquestes mesures i aconseguir millorar la convivència i el respecte de l'espai públic al nostre districte, i fer d'aquest compromís un treball de tota la ciutadania, desenvoluparem un seguit d'accions que es recolzaran en els 4 àmbits d'actuació estratègics que ens dotat.

» **Elaboració Glossari**

S'elaborarà un informe amb la informació disponible per cadascun dels departaments de l'Ajuntament de Barcelona que intervenen a l'espai públic.

Informació recopilada a través d'informes elaborats pels tècnics municipals, inclourà dades que es pugin recollir dels diferents òrgans de participació ciutadana, audiències públiques, consells de barri i consell plenari, així com altres vies de les quals disposa el ciutadà per tal de fer arribar les seves queixes i/o suggeriments.

Amb aquest recull de dades, s'elaborarà una mapificació territorialitzada dels punts conflictius respecte a la convivència i el respecte a l'espai públic amb problemàtiques específiques d'incivisme.

» **Elaboració de Plans d'actuacions territorials**

Segons l'àmbit de segmentació territorialitzada i amb les seves dades específiques de l'entorn, s'elaboraran plans d'actuacions per atendre a les problemàtiques específiques que es desenvolupen als espais públics.

De manera que disposarem de 13 plans d'actuacions, un per cada barri del districte, per tal de poder aplicar mesures correctores i de sensibilització adaptades als factors i a l'entorn de cada barri amb l'objectiu de transformar l'espai públic i aconseguir que les dinàmiques de interrelació, pautes i conductes ajudin a millorar la convivència i els respecte a l'espai públic.

» **Continuació amb plans específics al territori**

Es continuarà i potenciarà aquells plans específics inter-territorials que ja existeixen, com és el Pla d'acció al polígon Pont del Drac – Renfe Meridiana.

» **Seguiment, Control i Valoració**

Per donar compliment al nostre compromís, i atenent que les dinàmiques d'ús i de comportament varien en el temps i no sempre són les mateixes, ens hem de dotar d'uns

mecanismes de seguiment i control que ens permeten valorar el resultat de cadascuna de les accions territorials que s'estan duent a terme.

L'objectiu, no és un altre que determinar si aquestes accions, programes, projectes o campanyes de sensibilització han un estat un èxit i han complert el propòsit pel qual es van dissenyar, i en cas contrari, valorar si cal modificar o replantejar l'estratègia o metodologia de les accions futures per tal abordar les problemàtiques.

» **Participació i coresponsabilitat Ciutadana**

Per a què totes aquestes accions, programes i projectes de sensibilització i/o actuacions de l'administració ajudin a millorar i potenciar les bones dinàmiques de interrelació i convivència comunitària i el correcte manteniment de l'entorn on es produeixen, creiem que es necessària la coresponsabilitat ciutadana.

Per això, serà important que el ciutadà, teixit associatiu i entitats dels barris i plans comunitaris col·laborin, s'impliquin i participin dels projectes i programes de sensibilització territorial amb l'objectiu de millorar resultats.

A les accions i campanyes incorporarem criteris de proximitat que permetin analitzar i incorporar dades aportades per la ciutadania per tal que la seva aplicació s'adapti a la realitat del territori.

» **Creació de campanyes de sensibilització**

Una de les accions importants a realitzar és l'educadora, cal que els ciutadans coneguin i respectin les normes o pautes de comportament, les quals ajuden a mantenir i millorar els espais de relació. Un espai net i amable potencia les interrelacions entre les persones i garanteixen una convivència respectuosa i responsable.

Amb l'objectiu d'incorporar aquests valors a la ciutadania promourem campanyes de sensibilització i educació per aconseguir que aquest comportament perduri en el temps, potenciarem hàbits de convivència i respecte de l'espai públic, ja siguin carrers, places i parcs, a partir d'accions, mesures i d'actuacions amb la col·laboració ciutadana.

» **Focalització**

L'abast d'aquesta mesura persegueix focalitzar quines són les problemàtiques o simptomatologies que es produeixen a l'espai públic que modifiquen la convivència i transformen les dinàmiques de interrelació dels ciutadans. La degradació de la convivència entre els ciutadans i els col·lectius a l'espai públic, comporta la degradació d'aquest espai, i com a conseqüència més immediata es genera la mala percepció

d'aquest espai públic. Aquesta comportament pot esdevenir en una espiral d'autodegradació del propi espai i derivar i generar sensació d'inseguretat.

Atenent, que els processos d'anàlisi i diagnòstic poden identificar altres problemàtiques, la mesura de govern vol focalitzar aquells aspectes que la ciutadania demana una especial atenció, i que a continuació enumerem:

- Accions per garantir i millorar la convivència a l'espai públic.
- Accions per millorar el manteniment i el respecte de l'espai públic.
- Accions de conscienciació de la millora del manteniment del mobiliari urbà.
- Campanyes de sensibilització per:
  - Respecte de l'espai públic.
  - Respecte del mobiliari urbà.
  - Respecta als teus veïns.
  - Reduir el Soroll a l'espai públic.
  - Neteja dels carrers, places i parcs.
  - Recollida d'excrements de gossos.
  - Tinença de gossos i convivència.
  - Sensibilització per mantenir nets els interiors d'illa.
- Millora dels espais de jocs infantils.
- Tipologia de col·lectius i usos diversos en l'ús de l'espai públic.